

Lovforslag nr. L 233. Fremsat den 6. april 1994 af skatteministeren (Stavad)

Forslag

til

Lov om ændring af kursgevinstloven

(Danmarks Skibskreditfond og acontoudstedelse af realkreditobligationer m.v.)

§ 1

I lov om skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer, gæld og finansielle kontrakter (kursgevinstloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 647 af 2. august 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, 1. pkt., indsættes efter »som vederlag i næring«: »eller fordringen i øvrigt er erhvervet som led i erhvervmæssig virksomhed«.

2. I § 5, stk. 1, ændres »jf. dog § 5, stk. 3-5« til: »jf. dog § 5, stk. 3 og stk. 4«.

3. I § 5, stk. 4, indsættes efter sidste pkt.:

»1. pkt. finder dog ikke anvendelse for Danmarks Skibskreditfonds tab på obligationer i danske kroner, der er udstedt af Danmarks Skibskreditfond til finansiering af lån i fremmed valuta, såfremt lånet er ydet af Danmarks Skibskreditfond i henhold til den statslige rentestøtteordning vedrørende skibsbygning på danske værfter.«

4. I § 6, stk. 1, 5. pkt., indsættes efter »§ 3, stk. 1«: »eller § 4«.

5. I § 6, stk. 1, indsættes efter 5. pkt.:

»Tilsvarende kan skattepligtige efter kilde-skatteovens §§ 1 og 2 ikke fradrage tab på fordringer på selskaber, hvorover den skattepligtige har eller har haft en bestemmende indflydelse som omhandlet i personskattelovens § 19 a, stk. 2-4 eller tab på fordringer på den skatte-

pligtiges ægtefælle, forældre og bedsteforældre samt børn og børnebørn og disses ægtefæller eller dødsboer efter de nævnte personer, hvor fordringen ikke omfattes af § 3, stk. 1 eller § 4. Stedbarns- og adoptivforhold sidestilles med ægte slægtsskabsforhold.«

6. I § 6, stk. 1, 6. pkt., der bliver 8. pkt. indsættes efter »det ikke-fradragsberettigede tab«: »efter 5. og 6. pkt.«.

7. I § 8 A indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse, hvor realkreditobligationer eller andre værdipapirer udstedes i henhold til realkreditlovens § 48, stk. 3 eller under tilsvarende vilkår, såfremt der ved kursaftalens udløb ydes lån, der er omfattet af stk. 1, nr. 1, 2, 4, 6 eller 7, på grundlag af de udstedte værdipapirer, og såfremt lånet er ydet inden 1. januar 1996.«
Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. § 1, nr. 2 har virkning for forpligtelser, der påtages den 1. januar 1994 eller senere.

Stk. 3. § 1, nr. 3 har virkning for tab, der realiseres den 1. januar 1994 eller senere.

Stk. 4. § 1, nr. 5 og nr. 6 har virkning for fordringer, der er erhvervet den 6. april 1994 eller senere.

Stk. 5. § 1, nr. 7 har virkning fra og med indkomståret 1994.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget indeholder følgende elementer:

- En præcisering af retten til tabsfradrag efter statskattelovens regler, når fordringen er erhvervet som led i erhvervsmæssig virksomhed.
- Undtagelse af selskaber mv. fra den særlige overkursregel, således at gevinst på gæld altid skal medregnes ved indkomstopgørelsen efter realisationsprincippet – eventuelt lagerprincippet, hvor tilladelse hertil foreligger.
- Adgang for Danmarks Skibskreditfond til at fradrage tab på obligationer, der er udstedt til finansiering af udlån i fremmed valuta, når lånet er ydet i henhold til den statslige rentestøtteordning vedrørende skibsbygning på danske værfter.
- Indskrænkning af fradragsretten for tab på fordringer i fremmed valuta, således at der ikke kan opnås fradragsret for tab på fordringer mellem nærtstående og på fordringer mellem en person og et selskab, hvorover personen alene eller sammen med nærtstående har eller har haft bestemmende indflydelse.
- En udvidelse af udlånsvirksomhed omfattet af § 8 A der giver realkreditinstitutterne m.fl. adgang til at udstede obligationer i forbindelse med indgåelse af kurssikringsaftaler.

Fordringer som led i erhvervsmæssig virksomhed

Forslaget har til formål at præcisere, at der fortsat kan opnås tabsfradrag efter det almindelige driftsomkostningsbegreb, når fordringen er erhvervet som led i erhvervsmæssig virksomhed.

Efter statskattelovens § 6 a er der fradragsret for driftstab, dvs. for tab, der har tilknytning til erhvervsmæssig virksomhed. Kursgevinstloven indeholder derimod de generelle regler om fradrag for tab på fordringer og gæld. Kursgevinstlovens regler er efter forarbejderne udtømmende, hvilket betyder, at tabsfradrag efter det almindelige driftsomkostningsbegreb i princippet fordrer, at kursgevinstloven udtrykkeligt henviser hertil. Den gældende kursge-

vinstlov indeholder alene en sådan henvisning, for så vidt angår vederlagsnæring (lovens § 4) og ved personers gevinst og tab på gæld (lovens § 5, stk. 2). Konsekvensen er, at kursgevinstloven kan læses således, at det almindelige driftsomkostningsbegreb er blevet begrænset – nemlig i forhold til tab på fordringer, der er erhvervet som led i erhvervsmæssig virksomhed, men hvor der ikke er tale om vederlagsnæring.

Problemet omkring samspillet mellem kursgevinstlovens og statskattelovens regler har bl.a. været fremme i forhold til personers kautionstab eller personers tab på udlån til f.eks. en vareleverandør, hvor kautionen eller udlånet er ydet for at sikre leverandørens fortsatte beståen for igen at sikre den løbende indtjening i kautionistens eller långiverens virksomhed.

Kautionstab som sådan er ikke omfattet af kursgevinstloven, idet der ikke er tale om fordringer. Kautionistens regresfordring på skyldner som følge af kautionsbetalingen er derimod omfattet af kursgevinstloven. Et eventuelt tab på regresfordringen skal opgøres med udgangspunkt i det beløb, hvormed kautionsforpligtelsen er indfriet, mens det fradragsberettigede driftstab efter statskatteloven omfatter det tab, der ikke er opvejet af værdien af regresfordringen. Hvor regresfordringen er erhvervet som vederlag i næring har der ikke været tvivl om fradragsretten efter kursgevinstloven. Er regresfordringen derimod nok erhvervet som led i erhvervsmæssig virksomhed, men ikke som vederlag i næring, har der været en vis usikkerhed omkring fradragsretten efter statskatteloven, fordi kursgevinstloven tilsiger at være udtømmende. Efter praksis er fradragsret efter statskattelovens regler dog blevet anerkendt, såfremt betingelserne for driftstabsfradrag har været opfyldt.

Det har ikke med kursgevinstlovens indførelse været hensigten samtidig at begrænse de almindelige driftstabsregler. En sådan begrænsning er da heller ikke kommet til udtryk ved praksis på området. For at få fjernet enhver usikkerhed foreslås det dog præ-

ciseret, at statskattelovens regler finder anvendelse, såfremt der er tale om fordringer, som er erhvervet som led i erhvervsmæssig virksomhed.

Overkursreglen

Efter kursgevinstlovens § 5, stk. 5 skal kursgevinst på en gæld, der stiftes på sådanne vilkår, at låneprovenuet overstiger indfrielsesbeløbet, medregnes ved indkomstopgørelsen. Beskatningen sker på det tidspunkt, hvor lånet optages. For lån, der optages i realkreditinstitutter mv. gælder dog, at en kursgevinst som følge af overskurs ikke beskattes efter stk. 5, såfremt lånet ved låntagers påtagelse af forpligtelsen holder sig indenfor 2 procentpoints over mindsterenten.

For personer indebærer reglen i § 5, stk. 5, at de i visse tilfælde bliver skattepligtige af kursgevinster på gæld. For selskaber mv. indebærer reglen alene, at beskatningstidspunktet fremrykkes, idet selskaber mv. i forvejen er skattepligtige af kursgevinster på gæld i medfør af kursgevinstlovens § 5, stk. 1.

Formålet med reglen i kursgevinstlovens § 5, stk. 5 er at modvirke arrangementer med lån til overkurs, hvor långiver er generelt skattepligtig og dermed har fradragsret for det »indbyggede« kurstab, mens låntager ikke er omfattet af den generelle skattepligt og derfor kan oppebære den »indbyggede« kursgevinst skattefrit.

Henset til formålet med overkursreglen er der således ikke behov for også at medtage de situationer, hvor låntager (skyldner) er omfattet af den generelle skattepligt og dermed under alle omstændigheder er skattepligtig af kursgevinster på gæld. På den baggrund foreslås det, at skyldnere, der er omfattet af kursgevinstlovens § 2, dvs. selskaber mv., udgår af bestemmelsen i kursgevinstlovens § 5, stk. 5, med den virkning, at selskaberne mv. i stedet skal anvende reglen i kursgevinstlovens § 8 ved opgørelsen af kursgevinster på gæld.

Realkreditinstitutterne er omfattet af den generelle skattepligt samt overkursreglen i kursgevinstlovens § 5, stk. 5. Boligministeren har imidlertid givet realkreditinstitutterne en henstilling om ikke at give lånetilbud (yde lån) på basis af obligationer, hvis kurs på tilbudstidspunktet (låneeffektuerings-tidspunktet) ligger over pari. Realkreditinstitutterne er derfor i praksis aldrig blevet beskattet efter kursgevinstlovens § 5, stk. 5.

Udlån i fremmed valuta

Danmarks Skibskreditfond finansierer gennem sin virksomhed ny- og ombygninger af skibe. Finansieringen sker gennem udstedelse af obligationer.

Som ny finansieringsmodel for skibsbygning i Danmark er der etableret en statslig rentestøtteordning til nedbringelse af finansieringsomkostningerne i forbindelse med bygning af skibe på danske værfter. Rentestøtteordningen hviler på en aftale af 26. august 1993 mellem Socialdemokratiet, Det konservative Folkeparti, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Fremskridtspartiet, Det Radikale Venstre, Centrumdemokraterne og Kristeligt Folkeparti om indførelse af en rentestøtteordning i stedet for den hidtidige skibsværftsaftales indeksfinansieringsordning. Rentestøtteordningen er tiltrådt af Folketingets Finansudvalg den 13. oktober 1993 og ligeledes den 13. oktober 1993 godkendt af Europa-Kommissionen i henhold til 7. direktiv om støtte til skibsbygningsindustrien.

Rentestøtteordningen omfatter skibe, der kontraheres efter den 13. oktober 1993 til levering senest tre år efter kontraktens indgåelse og skibe, der er kontraheret efter den 1. juli 1993, hvor det i kontrakten er forudsat, at der vil blive ydet rentestøtte.

Som nævnt i aftalen om rentestøtte har Danmarks Skibskreditfond, som følge af en aftale med Nationalbanken fået mulighed for at tilbyde lån til rederne i US-dollar. Ved lån i US-dollar indgår rederen en låneaftale lydende på US-dollar, mens selve lånet udbetales i danske kroner. Konverteringen fra dollar til kroner sker ved Nationalbankens mellemkomst. Til finansiering af US-dollarlånet udsteder Danmarks Skibskreditfond blåstemplede obligationer i danske kroner. Obligationerne aftages af Nationalbanken til markedskurs. Nationalbanken videresælger obligationerne til markedet. Der indgås endvidere en swap-aftale mellem Danmarks Skibskreditfond og Nationalbanken baseret på udveksling af ydelsesrækker på kroneobligationer og dollarlån. Nationalbanken køber alle Skibskreditfondens renter og afdrag på dollarlånet mod kroner.

Rederen betaler renter og afdrag på lånet i US-dollar. Betalingen sker til Danmarks Skibskreditfond, der videregiver beløbet til Nationalbanken, hvorefter Nationalbanken som nævnt i henhold til den indgåede swap-aftale »konverterer« beløbet til danske kroner og overfører dette til Skibskreditfonden. De modtagne renter og afdrag videregives af Skibskreditfonden til obligationsejerne (betaling af renter + indfrielse).

Selve rentestøtten udbetales af staten som et tilskud til rederen. Rentestøtten kan enten udbetales ratevis eller som up-front udbetaling, dvs. på en gang som en kapitaliseret værdi af raterne.

Danmarks Skibskreditfond har betinget sig, at den i relation til rentestøtteordningen og den hertil knyttede dollarfinansieringsmulighed bliver stillet skat-

temæssigt neutralt såvel totalt set som indenfor de enkelte skatteår.

Obligationerne vil blive solgt/udstedt til Nationalbanken til en kurs, der kan være såvel over som under pari.

Ved salg over pari får Skibskreditfonden en kursgevinst, der er skattepligtig, mens det modsvarende kurstab på udlånet er fradragsberettiget. Kurstabet er fradragsberettiget, når det realiseres, jf. kursgevinstlovens § 8, dvs. tabet kan fradrages efterhånden som lånet afdrages. Kursgevinsten bliver derimod i medfør af kursgevinstlovens § 5, stk. 5, beskattet på det tidspunkt, hvor obligationerne sælges. Det vil sige, at der nok totalt set er skattemæssig neutralitet, men ikke indenfor de enkelte skatteår.

Med den under forslaget § 1, nr. 2 foreslåede ændring er der imidlertid sikret skattemæssig neutralitet også indenfor det enkelte skatteår, idet denne ændring indebærer, at kursgevinsten skal beskattes efter realisationsprincippet i kursgevinstlovens § 8.

Ved salg under pari får Danmarks Skibskreditfond et kurstab på obligationerne. Omvendt opnår Skibskreditfonden i kraft af den indgåede swap-aftale med Nationalbanken en kursgevinst på udlånssiden.

Efter kursgevinstlovens § 5, stk. 1, er udgangspunktet, at selskaber m.v. har fradragsret for tab på gæld. Der er dog ikke fradragsret for tab på gæld, såfremt indfrielse skal ske til en forud fastsat overkurs i forhold til værdien på det oprindelige udstedelsestidspunkt, jf. kursgevinstlovens § 5, stk. 4. Bestemmelsen omfatter forpligtelser i danske kroner, der opfylder mindsterentekravet.

Danmarks Skibskreditfonds udstedelse af blåtstemplede obligationer til finansiering af US-dollarlånet kan som nævnt ske til en kurs under pari, mens indfrielse over for obligationsejerne vil ske til pari. Da der således bliver tale om indfrielse af gælden til obligationsejerne til en forud fastsat overkurs, har Skibskreditfonden efter gældende regler ikke fradragsret for kurstabet ved obligationsudstedelsen. Her over for står, at Skibskreditfonden løbende vil blive beskattet af kursgevinsten på udlånssiden. Skibskreditfonden skal i medfør af kursgevinstlovens § 2 medregne gevinster på udlån (fordringer) ved indkomstopgørelsen og den indgåede swap-aftale indebærer, at det lånebeløb ekskl. renter, der tilbagebetales, er større end det låneprovenu, der blev udbetalt.

For at tilvejebringe skattemæssig neutralitet for Danmarks Skibskreditfond foreslås det, at Skibskreditfonden får fradragsret for kurstabet på obligationerne. Kurstabet kan efter reglen i kursgevinstlovens

§ 8 fradrages på realisationstidspunktet, dvs. efterhånden som obligationerne indfries.

Fordringer i fremmed valuta

Efter de gældende regler har personer fradrag for tab på fordringer i fremmed valuta, medmindre der er tale om tab på et regreskrav erhvervet ved kautionsbetaling, og regreskravet ikke er erhvervet som led i næringsvirksomhed. Modsat har personer ikke fradragsret for tab på fordringer i danske kroner.

Ved eksempelvis en faders udlån til sin søn eller en hovedaktionærs udlån til sit selskab kan der således opnås fradragsret for et eventuel tab på lånet ved blot at fastsætte lånebeløbet i fremmed valuta. Hvor der er tale om ikke erhvervsbetingede lån mellem nærtstående personer eller til selskaber, hvor långiver har bestemmende indflydelse, synes denne tabsfradragsret imidlertid ikke rimelig. Det foreslås derfor, at fradragsretten i disse situationer ophæves.

Indgåelse af kurssikringsaftaler

Ved lovforslag nr. L 106 om forslag til lov om ændring af realkreditloven (Store engagementer m.v.), der blev fremsat den 1. december 1993, og som forventes vedtaget den 5. april 1994, indføres der adgang for realkreditinstitutterne til at udstede realkreditobligationer og andre værdipapirer i forbindelse med indgåelse af kursaftaler.

Ændringen i realkreditloven vil sammen med forslaget som udgangspunkt fastholde det grundlæggende princip om, at det strikte balanceprincip giver neutralitet overfor kursgevinstloven. I forbindelse med optagelse af realkreditlån kan låntager for at imødegå de store kursudsving i markedet ønske at indgå en kurssikringsaftale og dermed fastlåse den kurs, hvortil det nye lån skal udbetales. Hvis låntager indgår en fastkursaftale med realkreditinstituttet overføres kursrisikoen herefter i første omgang til realkreditinstituttet. Prisen for en sådan kursaftale, fastkursaftelepæremien, afhænger af instituttets mulighed for selv at afdække kursrisikoen til anden side i markedet. Ændringen af realkreditloven vil i den forbindelse samtidig sikre, at realkreditinstitutterne ikke pådrages en kursrisiko ved at tilbyde kurssikringsaftalerne, idet der ved tilladelse til udstedelse af realkreditobligationer allerede på tidspunktet for indgåelse af kurssikringsaftalen, gives instituttet en yderligere mulighed for at afdække den renterisiko, der opstår i forbindelse med kursaftaler.

Realkreditinstitutterne har hidtil haft 3 grundlæggende måder at afdække kursrisikoen på kursaftaler på, nemlig 1) salg af egenbeholdning, 2) terminssalg og 3) indgåelse af futureshandel.

De tre muligheder er dog alene delvis til stede. Det skyldes bl.a., at egenbeholdningen i en eller flere obligationer kan være begrænset i forhold til omfanget af fastkursaftaler. Hvad angår futuresmarkedet er dette begrænset til bestemte udløbsdage samt hidtil forbeholdt en obligation (6 pct. udløb 2026).

Forslaget vil give en øget fleksibilitet i forhold til de afdækningsmuligheder, realkreditinstitutterne har haft hidtil, specielt for så vidt angår realkreditlån med baggrund i andre obligationer end den ledende 6 pct. 2026, dvs. eksempelvis 5 og 7 pct. obligationer og 6 pct. obligationer med kortere løbetid end 30 år.

I forbindelse med de aktuelle låneomlægninger af kontantlån er det imidlertid ikke muligt, at fremskaffe den nødvendige obligationsmængde, der er behov for til at imødegå efterspørgslen af fastkursaftaler. Ændringen af realkreditloven afhjælper netop dette problem.

Efter kursgevinstlovens regler opgøres gevinster og tab på kursaftalen separat efter kursgevinstlovens § 8 C. Den del af gevinsten eller tabet på de udstedte obligationer ved kursaftalens indgåelse, som vedrører perioden frem til lånets udbetaling, indgår i det skattemæssige resultat af fastkursaftalen som en del af udgifterne eller indtægterne ved afdækningen af fastkursaftalen.

Da kursavancer og tab på obligationer, der udstedes før låneaftalens effektivering som udgangspunkt ikke vil være omfattet af kursgevinstlovens § 8 A, idet der ikke foreligger et endeligt låneforhold allerede på tidspunktet for indgåelsen af kursaftalen, ville det betyde, at en gevinst på de pågældende obligationer er skattepligtig, medens et tilsvarende tab på de udstedte obligationer ikke er fradragsberettigede, jf. kursgevinstlovens § 5, stk. 4.

Ved at inddrage de omhandlede obligationer og værdipapirer og de hertil svarende lån under bestemmelsen i kursgevinstlovens § 8 A, fritages institutterne for at medregne gevinst og tab på de pågældende obligationer og de hertil svarende lån ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Tilsvarende fritages institutterne for at medregne den del af rentindbetalingerne på kontantlånsantebrev, der medgår til at amortisere kurstabet på obligationerne ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. kursgevinstlovens § 8 A, stk. 2.

Administrative konsekvenser

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser.

Provenumæssige konsekvenser

Isoleret set vil forslagene om fradragsret for Dan-

marks Skibskreditfonds kurstab i forbindelse med udstedelse af obligationer, som modsvarer lån ydet i dollar, indebære et provenutab. Tabet er dog ikke reelt, da bortfaldet af den asymmetriske beskatning er en forudsætning for indførelsen af den nye skibsfinansieringsordning.

Ligeledes vil den foreslåede udvidelse af § 8 A være en forudsætning for, at realkreditinstitutterne vil benytte adgangen til at udstede obligationer på grundlag af kurskontrakter. Der er derfor ikke forbundet et egentligt provenutab med udvidelsen af § 8 A.

Der foreligger ikke oplysninger om den faktiske anvendelse af overkursreglen i § 5, stk. 5. Det formodes dog, at reglen medfører, at der kun i meget begrænset omfang udstedes fordringer til overskurs. Forslaget om ændrede regler for selskabers periodisering af overkursgevinster skønnes derfor alene at medføre yderst begrænsede provenuforskydninger. I det omfang overkursgevinster har været anvendt til at sikre, at fremførte underskud ikke er blevet forældede, vil forslaget medføre et merprovenu.

Ophævelsen af fradragsretten for tab på fordringer i fremmed valuta på nærtstående personer og på selskaber, hvor fordringshaver har en bestemmende indflydelse, vil medføre en provenugevinst, som skønnes at blive beskeden.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ved den foreslåede ændring præciseres det, at gevinst og tab på fordringer, der er erhvervet som led i erhvervsmæssig virksomhed, skal medregnes ved indkomstopgørelsen efter reglerne i statsskattelovens §§ 4-6. Det præciseres således, at eksempelvis tab på udlån eller tab på et regreskrav er omfattet af de almindelige driftstabsregler, såfremt der foreligger en erhvervsmæssig tilknytning.

Der kan kun opnås fradragsret for tab, såfremt tabet efter den praksis, der foreligger i forhold til statsskattelovens § 6 a, kan betragtes som en driftsomkostning. Har en produktionsvirksomhed eksempelvis investeret en del af overskuddet i pantebrev, og må virksomheden senere konstatere et tab på pantebrevene, vil tabet ikke kunne fradrages efter den foreslåede præcisering, idet der ikke er tale om fordringer erhvervet som led i erhvervsmæssig virksomhed og dermed heller ikke om et driftstab.

Til nr. 2

Efter forslaget skal skattepligtige omfattet af kursgevinstlovens § 2, dvs. selskaber mv., der opnår ge-

vinst på en gæld, som følge af indfrielse til overkurs, anvende reglen i kursgevinstlovens § 8 ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Det vil sige, at gevinsten skal medregnes ved indkomstopgørelsen efter realisationsprincippet eller lagerprincippet, såfremt Ligningsrådet har givet tilladelse hertil, og dermed at den særlige overkursregel i kursgevinstlovens § 5, stk. 5 ikke finder anvendelse for denne kategori af låntagere.

Til nr. 3

Efter forslaget får Danmarks Skibskreditfond fradragsret for kurstabet ved udstedelse af kroneobligationer til finansiering af lån i fremmed valuta, uanset at obligationerne i forhold til obligationsejerne skal indfries til overkurs. Fradragsretten er dog betinget af, at det lån i fremmed valuta, obligationerne skal finansiere, er ydet i henhold til den statslige rentestøtteordning vedrørende skibsbygning på danske værfter, der er etableret ved aftale af 26. august 1993 mellem Folketingets partier.

Efter gældende aftaler er der kun tilknyttet en dollarfinansieringsmulighed til rentestøtteordningen. For det tilfælde at der måtte blive åbnet op for finansiering i andre valutaer, er det fundet hensigtsmæssigt ikke kun at relatere tabsfradragsretten til lån i US-dollar.

Til nr. 4

Der er tale om en konsekvensændring, som følge af forslagens § 1, nr. 1.

Til nr. 5

Efter forslaget indskrænkes muligheden for at fradrage tab på fordringer i fremmed valuta. Det foreslås således, at personer ikke skal kunne fradrage tab på fordringer i fremmed valuta, hvis debitor er en nærtstående person. Ved nærtstående forstås den skattepligtiges ægtefælle, forældre og bedsteforældre samt børn og børnebørn og disses ægtefæller eller dødsboer efter disse personer.

Endvidere foreslås det, at personer ikke skal kunne fradrage tab på fordringer i fremmed valuta på selskaber, hvorover de har eller har haft en bestemmende indflydelse. Bestemmende indflydelse følger definitionen i personskattelovens § 19 a, stk. 2-4. Det vil sige, at der f.eks. anses at foreligge bestemmende indflydelse, hvis personen ejer eller på noget tidspunkt inden for de sidste 5 år har ejet 25 pct. eller mere af aktiekapitalen eller hvis personen råder eller inden for de sidste 5 år har rådet over mere end 50 pct. af stemmeværdien.

Bortfald af tabsfradragsretten forudsætter, at det drejer sig om ikke erhvervsbetingede fordringer.

Til nr. 6

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslagens § 1, nr. 5.

Til nr. 7

Efter bestemmelsen i kursgevinstlovens § 8 A, stk. 1, nr. 1, er realkreditinstitutterne generelt fritaget fra kursgevinstlovens almindelige regler. De skal således ikke medregne gevinster og tab på den del af instituttets låneformidling, der er omfattet af det strikte balanceprincip. Balanceprincippet indebærer, at der er overensstemmelse mellem det modtagne pantebrevs hovedstol og de udstedte obligationers pålydende værdi, og at der er balance mellem låntagers betalinger til realkreditinstituttet og realkreditinstituttets betalinger til obligationsejerne. Der er således overensstemmelse mellem instituttets kursgevinst på det modtagne pantebrev og instituttets kurstab på de udstedte obligationer. Institutterne er således fritaget for ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst at medregne gevinst og tab på obligationer, der matches af udgifter på de tilsvarende lån.

For så vidt angår indeksslån og indeksobligationer samt kontantlån er realkreditinstitutterne og Dansk Landbrugs Realkreditfond, jf. kursgevinstlovens § 8 A, stk. 1, nr. 2, 4, 6 og 7, tilsvarende fritaget for ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst at medregne kursgevinst og kurstab. Endvidere er institutterne fritaget for at medregne den del af rentebetalingerne fra låntagere med kontantlån, som medgår til amortisation af det ikke fradragsberettigede kurstab, som instituttet får ved salg af de underliggende obligationer.

Det foreslås, at de samme regler skal gælde for gevinst og tab for obligationer eller andre værdipapirer og de hertil svarende lån, som udstedes ved indgåelse af fastkursaftaler.

En fastkursaftale, er en aftale mellem realkreditinstituttet og låntager, hvorved kursrisikoen mellem aftaletidspunktet for kursaftalen og til effektueringen af lånet overføres til realkreditinstituttet.

Der er fremsat forslag til realkreditlovens § 48, stk. 3 om, at realkreditinstitutterne kan udstede realkreditobligationer og andre værdipapirer i forbindelse med indgåelse af kursaftaler.

Dette forslag vil tillige omfatte andre institutters indgåelse af kursaftaler for så vidt de indgås på samme vilkår, som er foreslået efter realkreditlovens

§ 48, stk. 3. Der tænkes i denne forbindelse eksempelvis på Landbrugets Realkreditfond.

Da bestemmelsen er begrundet i den aktuelle omlægning af kontantlån, for hvilke der i forbindelse med skatteomlægningen blev indført adgang for låntager til at fradrage kurstabet på det omlagte kontantlån, jf. ligningslovens § 6, foreslås det dog, at den pågældende bestemmelse alene omfatter kursaftaler i forbindelse med lån, der ydes inden den 1. januar 1996. Det er i denne forbindelse tilstrækkeligt, at låntager skriftligt har accepteret et af realkreditinstituttet fremsendt lånetilbud vedrørende kursaftalen inden den 1. januar 1996.

Såfremt kursaftalen forlænges på basis af de allerede udstedte obligationer, får det samme skattemæssig betydning som en samlet kursaftale uden en forlængelse.

Til § 2

Til stk. 1

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Til stk. 2

Det foreslås, at undtagelsen af selskaber mv. fra den særlige overkursregel i kursgevinstlovens § 5, stk. 5 skal have virkning for forpligtelser, der påtages den 1. januar 1994 eller senere.

Til stk. 3

Det foreslås, at reglen om Danmarks Skibskreditfonds ret til at fradrage kurstabet ved udstedelse af obligationer til finansiering af lån i fremmed valuta under rentestøtteordningen skal have virkning for tab, der realiseres den 1. januar 1994 eller senere.

Til stk. 4

Det foreslås, at indskrænkningen af tabsfradragsretten ved tab på fordringer i fremmed valuta skal have virkning for fordringer, der er erhvervet den 6. april 1994 eller senere.

Til stk. 5

Det foreslås, at bestemmelserne vedrørende realkreditinstitutternes og andres tilsvarende indgåelse af kursaftaler skal have virkning fra og med indkomståret 1994.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer, gæld og finansielle kontrakter (kursgevinstloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 647 af 2. august 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, 1. pkt., indsættes efter »som vederlag i næring«: »eller fordringen i øvrigt er erhvervet som led i erhvervmæssig virksomhed«.

§ 4. Gevinst og tab på fordringer, som omfattes af § 1, og på kontrakter, som omfattes af § 8 C, medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst efter statsskattelovens §§ 4-6, hvis fordringen eller kontrakten er erhvervet som vederlag i næring. Dette gælder dog ikke gevinst og tab ved afståelse eller indfrielse af børsnoterede obligationer.

2. I § 5, stk. 1, ændres »jf. dog § 5, stk. 3-5« til: »jf. dog § 5, stk. 3 og stk. 4«.

§ 5. Gevinst og tab, som en skyldner realiserer ved frigørelse for pligtelser ifølge fordringer, som omfattes af § 1, medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for de skattepligtige, der omfattes af § 2, jf. dog § 5, stk. 3-5.

3. I § 5, stk. 4, indsættes efter sidste pkt.:

»1. pkt. finder dog ikke anvendelse for Danmarks Skibskreditfonds tab på obligationer i danske kroner, der er udstedt af Danmarks Skibskreditfond til finansiering af lån i fremmed valuta, såfremt lånet er ydet af Danmarks Skibskreditfond i henhold til den statslige ren-

testøtteordning vedrørende skibsbygning på danske værfter.«.

§ 5. ---

Stk. 4. Uanset stk. 1 og stk. 2 kan de skattepligtige, som omfattes af §§ 2-3, ikke fradrage tab på gæld, såfremt indfrielse skal ske til en forud fastsat overkurs i forhold til værdien på det oprindelige udstedelsestidspunkt. Dette gælder dog kun forpligtelser i dansk kroner og kun, hvis den pålydende rente er lig med eller højere end den mindsterente, der fastsættes efter § 7.

4. I § 6, stk. 1, 5. pkt., indsættes efter »§ 3, stk. 1«: »eller § 4«.

5. I § 6, stk. 1, indsættes efter 5. pkt.:

»Tilsvarende kan skattepligtige efter kildekatteovens §§ 1 og 2 ikke fradrage tab på fordringer på selskaber, hvorover den skattepligtige har eller har haft en bestemmende indflydelse som omhandlet i personskattelovens § 19 a, stk. 2-4 eller tab på fordringer på den skattepligtiges ægtefælle, forældre og bedsteforældre samt børn og børnebørn og disses ægtefæller eller dødsboer efter de nævnte personer, hvor fordringen ikke omfattes af § 3, stk. 1 eller § 4. Stedbarns- og adoptivforhold sidestilles med ægte slægtskabsforhold.«.

6. I § 6, stk. 1, 6. pkt., der bliver 8. pkt. indsættes efter »det ikke-fradragsberettigede tab«: »efter 5. og 6. pkt.«.

§ 6. Gevinst og tab på fordringer og gæld i fremmed valuta medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. For skattepligti-

ge efter kildeskattelovens §§ 1 og 2, der ikke omfattes af § 3, gælder 1. pkt. dog alene, hvis årets nettogevinst eller nettotab overstiger 800 kr. Beløbet reguleres efter personskattelovens § 20. Fordringer og gæld i danske kroner betragtes som fordringer og gæld i fremmed valuta, hvis hovedstolen henholdsvis restgælden reguleres i forhold til en eller flere valutakurser. Uanset 1. pkt. kan skattepligtige efter kildeskattelovens §§ 1 og 2 ikke fradrage tab på regreskrav erhvervet ved kautionsbetaling, hvor regreskravet ikke omfattes af § 3, stk. 1. Ved opgørelse af det ikke-fradragsbe-

rettigede tab finder § 6 B, stk. 1, 2. pkt., tilsvarende anvendelse.

— — —

7. I § 8 A indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse, hvor realkreditobligationer eller andre værdipapirer udstedes i henhold til realkreditlovens § 48, stk. 3 eller under tilsvarende vilkår, såfremt der ved kursaftalens udløb ydes lån, der er omfattet af stk. 1, nr. 1, 2, 4, 6 eller 7, på grundlag af de udstedte værdipapirer, og såfremt lånet er ydet inden 1. januar 1996.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.